

SALVADOR DALÍ

Tenim la casa al bell mig de l'avinguda de l'estació, a quatre passos del Centre del Món que marquen per Nadal les il·luminacions de la Fidelíssima Vila. No en traiem cap glòria ni, val a dir, cap benefici. Això que deia el diví Dalí de l'estació de Perpinyà era, de fet, compatible amb el que havia escrit molt abans el clàssic Blaise Pascal, el qual afirmava que el centre de l'univers és a tot arreu mentre la seva circumferència no és enlloc. Hi hauria hagut, per consegüent més mèrit que l'estació de Perpinyà fos a la circumferències del món que al seu centre. És veritat que aleshores els de París haurien fet valer que amb una situació tan excèntrica no hi havia cap urgència de construir el TGV.

Però deixem les estacions de banda i celebrem com cal l'any Dalí. Recordarem que Salvador era un continuador dels modernistes, un detractor dels noucentistes, és a dir un veritable iconoclasta del seu temps, però també un representant dels intel·lectuals espanyols de la generació del 1927, un amic de Lorca i de Buñuel, un artista fet a mida del surrealisme, moviment nat de les desil·lusions consecutives a la primera guerra mundial. Com que la raó i la ciència havien fracassar no podent evitar la guerra, calia fiar-se més de l'instint, de la intuïció i del somni. Dalí representava una pintura metafísica, unes escenes oníriques, amb, curiosament, una minuciositat tècnica que feia parlar d'academicisme. A París es feia amic de Paul Eluard, a qui pispava de passada l'esposa, la Gala. Però la seva actitud davant de la pujada del feixisme va incitar André Breton a foragitar el pintor de Portlligat d'entre els surrealistes ortodoxos. Mesura més política que artística, ja que Salvador Dalí haurà estat el més pur representant del surrealisme pictòric. A aquest títol i mitjançant un oportú misticisme barroch, es va enriquir entre París i Nova York.

El genial Dalí es va impregnar tant del surrealisme que va arribar a no separar el món real del món imaginari, la vida real de la representació teatral, de manera que les seves extravagàncies nodrien els comentaristes de l'actualitat per fer somriure el públic. La gent normal i corrent admetia que l'home dels bigotis era boig, boig de debò i a més a més d'una certa marca de xocolata, i els més savis continuaven aprofundint la seva activitat paranoicocrítica. Mentrestant l'home es dedicava a la seva autocelebració i anava a veure Franco per tal de demanar-li calés pel seu Teatre-Museu de Figueres, que no deixa de ser un dels més rics del món del seu gènere.

Tot és qüestió de fe, en suma, i per la nostra part no descartem del tot a l'avenir la idea que l'estació de Perpinyà podria ben ser el Centre del Món, la qual cosa ens permetria de lliurar-nos als èxtasis cosmogònics a bon preu.